

Y Gwir Anrhydeddus Mark Drakeford AS
Prif Weinidog Cymru

12 Tachwedd 2020

Annwyl Mark

Etholiad y Senedd yn 2021 ac Adroddiad y Grŵp Cynllunio Etholiadau

Yn ddiweddar, rydym wedi bod yn ystyried effaith pandemig COVID-19 ar etholiad y Senedd a drefnwyd ar gyfer 6 Mai 2021, a hynny oherwydd ein cyfrifoldebau dros graffu ar is-ddeddfwriaeth a'n cylch gwaith deddfwriaethol ehangach mewn perthynas â Biliau.

Rydym yn cydnabod bod Llywodraeth Cymru o'r farn y dylai etholiad y Senedd fynd yn ei flaen ar y dyddiad hwnnw. Fodd bynnag, yn yr un modd â Llywodraeth Cymru, rydym hefyd yn derbyn na ellir rhagweld beth fydd yr union sefyllfa o ran iechyd cyhoeddus erbyn mis Mai nesaf.

Yn ein cyfarfod ar 9 Tachwedd 2020, buom yn trafod **Adroddiad y Grŵp Cynllunio Etholiadau**, y rhoddwyd gwybod i Aelodau o'r Senedd ei fod wedi'i gyhoeddi yn eich **datganiad ysgrifenedig** dyddiedig dydd Gwener 6 Tachwedd.

Er ein bod yn cydnabod ac yn croesawu'r bwriad wrth wraidd sefydlu'r Grŵp – "i ystyried effaith bosibl y mesurau coronafeirws ar y gwaith o weinyddu'r etholiad ac, yn benodol, unrhyw oblygiadau ar gyfer y ddarpariaeth deddfwriaethol sy'n sail iddo" – rydym yn pryderu am y diffyg tryloywder ynghylch y gwaith hwn.

Gwnaethoch **gyhoeddi** sefydliad y Grŵp ar 15 Mehefin 2020 ac eto nid yw'r cylch gorchwyl ar gael i'r cyhoedd. At hynny, nid yw'n briodol yn ein barn ni fod y cyfryngau yng Nghymru wedi cael gwybod cyn y Senedd am brif agweddau ar gyfansoddiad, rhaglen waith a chasgliadau'r Grŵp.

Rydym yn derbyn bod adroddiad y Grŵp wedi cael ei gyhoeddi bellach, ond credwn y dylid sicrhau bod cylch gorchwyl llawn a chofnodion manwl pob un o'r pum cyfarfod a gynhaliwyd ar gael i'r cyhoedd cyn gynted â phosibl.

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

✉ SeneddDCC@senedd.cymru

☎ 0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

✉ SeneddLJC@senedd.wales

☎ 0300 200 6565

O ran is-ddeddfwriaeth y gallai fod ei hangen yn y dyfodol sy'n ymwneud â threfniadau ar gyfer etholiad nesaf y Senedd, mae'n bwysig i ni gael cymaint o rybudd â phosibl o ran pryd y caiff deddfwriaeth o'r fath ei gosod gerbron y Senedd. Byddwn am roi sylw manwl hefyd i unrhyw ddeddfwriaeth sylfaenol y gallai fod angen ei chyflwyno.

Rydym yn ymwybodol eich bod yn bwriadu rhoi datganiad yn y Cyfarfod Llawn yr wythnos nesaf (dydd Mawrth 17 Tachwedd) a fydd yn amlinellu camau nesaf Llywodraeth Cymru ar ôl cyhoeddi adroddiad y Grŵp. Yn y datganiad hwnnw, byddem yn ddiolchgar pe gallech ddarparu cymaint o fanylion â phosibl ynglŷn â'r angen am ddeddfwriaeth sylfaenol ac is-ddeddfwriaeth berthnasol yn y dyfodol sydd o dan ystyriaeth, a'r amseriad ar gyfer hynny, yn ogystal â thrafod dau fater arall a amlinellir isod.

O ran sicrhau bod gorsafoedd pleidleisio a lleoliadau cyfrif yn gweithio'n ddiogel, nodwn y daethpwyd i gonsensws a bod y Grŵp yn cytuno'n gyffredinol "y **dylai'r** pwerau presennol fod yn ddigonol yn gyffredinol i roi trefniadau ar waith yn lleol ac na fyddai angen newid deddfwriaethol" (ein pwyslais ni). Byddem yn ddiolchgar pe gallech gadarnhau a yw'r pwerau presennol yn ddigonol ac nad oes angen newid deddfwriaethol i sicrhau bod gorsafoedd pleidleisio a lleoliadau cyfrif yn gweithio'n ddiogel.

O ran estyniad posibl i bŵer y Llywydd i amrywio dyddiad etholiad nesaf y Senedd hyd at fis (o dan adran 4(1) o *Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006*), rydym yn cydnabod na ddaethpwyd i gonsensws ar y mater hwn ac mai dim ond fel mesur wrth gefn *in extremis* y byddai'r rhan fwyaf o'r pleidiau gwleidyddol yn barod i ystyried hyn. Nodwn fod gan y Llywydd ddisgresiwn llawn wrth benderfynu o dan ba amgylchiadau y byddai'n briodol defnyddio'r pŵer yn Neddf 2006. Yn ein barn ni, y Senedd a ddylai fod yn gyfrifol am unrhyw opsiwn amgen yn lle arfer y pŵer presennol hwn a fyddai'n newid dyddiad etholiad nesaf y Senedd o ganlyniad i'r pandemig.

Yn ogystal â'ch ateb i'r pwyntiau hyn yn ystod y ddadl yn y Cyfarfod Llawn ar 17 Tachwedd, byddem yn gwerthfawrogi ymateb llawn i'r llythyr hwn cyn gynted â phosibl.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at y Llywydd, Elin Jones AS.

Yn gywir,

Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.
We welcome correspondence in Welsh or English.

